

Жученко Є. О., Сергєєва О. М.
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

ПЕРЕКЛАД ОФІЦІЙНО-ДІЛОВОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ В ГРАМАТИЧНОМУ АСПЕКТІ

Переклад – складний і багатогранний вид людської діяльності. Перекладач має розумітися на стилях перекладу та правилах. Перекладач офіційно-ділової документації повинен розуміти нюанси та деякі особливості перекладу такого виду текстів як мовою оригіналу, так і мовою перекладу та вміти точно виконувати свою роботу. У сфері міжнародних відносин фахівці часто зіштовхуються з перекладом документів, існує низка граматичних трансформацій та спеціальні технічні терміни, які є нетиповими для розмовного стилю.

Мета роботи полягає в дослідженні перекладацьких трансформацій, а саме лексичних та граматичних трансформацій як способу досягнення адекватності перекладу, їх класифікація та визначення принципів їхнього застосування в процесі перекладу текстів офіційно-ділового стилю.

У процесі роботи було виконано наступні теоретичні завдання задля досягнення зазначеної мети:

- вивчили особливості перекладу офіційно-ділового характеру;
- розглянули та проаналізували специфіку використання лексичних і граматичних перекладацьких трансформацій на рівні китайського тексту офіційно-ділового стилю;
- проілюстрували на текстах і паперах офіційно-ділового стилю різні типи передання змісту з метою адекватності.

Якщо брати до уваги такий тип документів, як протоколи, то з погляду емоційно-виражальних можливостей не варто ігнорувати, що вони через свою специфіку мають певні елементи, які зустрічаються у стилі розмовної мови й виконують певні функційні завдання. До них належать якісні прикметники суб'єктивного та оцінного значення: *vast, great, extreme, large*; прислівники, які нейтралізують навантаження прикметників: *very great*; якісні прислівники *vastly, extremely, greatly, immensely*.

Протоколи міжнародних організацій також набувають розмовного забарвлення завдяки використанню окремих дієслів із розмовними прізвиськами: *to face up – зіткнутися, to bring about – здійснити*. Проникнення усного й розмовного елементів у стиль офіційної ділової документації підтверджується використанням:

- 1) розмовних виразів та зворотів: *simply* – *просто*;
- 2) розмовної фразеології: *to be in hands* – *перебувати в руках*;
- 3) емфатичних конструкцій;
- 4) питальних речень;
- 5) синтаксичної структури простого речення.

Протоколи як окремий вид документа зумовлені усним типом спілкування, тому вони містять прості речення як елемент усного мовлення. Використання простого речення на тлі великих синтаксичних конструкцій вносить елемент контрасту, унаслідок чого структура простого речення стає стилістично значущою.

Серед найбільш поширених виразів евфемістичного прощарку зустрічаються такі, як *to be questionable* – *викликати сумнів*; *quite* – *достатньо*; конструкції з прислівниками: *hardly* – *навряд чи*; *sufficiently* – *достатньо*.

Інші способи вираження заперечення, так звані периферійні, також є евфемістичними, без вираження певних сполучників чи слів. Таким чином, текст офіційно-ділового характеру має багато сегментів, які функціонують як єдине ціле і як такі відтворюються. Офіційно-ділова документація має низку особливостей: мовні стандарти; майже повна відсутність емоційно-експресивного забарвлення; слабка індивідуалізація стилю; стандартне подання матеріалу; уживання складнопідрядних речень, що відображають логічне підпорядкування одних фактів іншим; широке використання термінології, кліше, імен, наявність особливого запасу лексики та фразеології. Тому переклад такого стилю мови є досить складним і вимагає достатніх знань та концентрації.